

Ontwikkelingen in medische beroepsaansprakelijkheid

De prijs van ontzorgen

Iedere zorgprofessional wordt in zijn of haar werkzame leven gemiddeld anderhalf keer met een klacht of claim geconfronteerd en het aantal claims is stijgende. Daarom is een goede beroepsaansprakelijkheidsverzekering onontbeerlijk. Ebbo van Gelderen, directeur Schadeverzekeringen bij VvAA, over ontwikkelingen in de markt: “Het Nederlandse beeld verschuift langzaam richting dat van de claimcultuur die we kennen uit het buitenland.”

Stel, u bent huisarts en bij u meldt zich een patiënt met een vermoedelijk onschuldige cyste in de nek. U geeft aan dat u deze cyste zelf kunt verwijderen, maar tijdens de behandeling komt de cyste onverwacht moeilijk los. Vrijwel direct na de ingreep krijgt de patiënt last van zijn schouder en arm en enige tijd later ontstaat het vermoeden dat er een zenuw is beschadigd. Er is bovendien sprake van serieuze uitvalsverschijnselen in de arm. U realiseert zich dat u de ingreep beter niet zelf had kunnen uitvoeren en bent oprecht begaan met de patiënt. Door de uitvalsverschijnselen en het daarmee samenhangende verlies van arbeidsvermogen en de claim van de patiënt op smartengeld loopt de schade ook nog eens op tot meer dan 500.000 euro.

Bovenstaand voorbeeld beschrijft de situatie van een VvAA lid dat een beroepsaansprakelijkheidsverzekering heeft lopen bij VvAA. Ebbo van Gelderen, directeur Schadeverzekeringen bij VvAA: “Het

lijkt misschien een extreem voorbeeld, maar de hoogte van een serieuze claim kan enorm oplopen. Deze huisarts heeft uiteindelijk een half miljoen euro kunnen claimen, dankzij de dekking van zijn verzekering bij ons. Op die manier was het financiële deel van dit nare verhaal afgedekt en dat is belangrijk, want emotioneel is zo iets erg belastend. Het is belangrijk dat het financiële aspect dan niet ook nog eens voor hoofdbrekens zorgt.”

Dat de huisarts uit bovengenoemd voorbeeld goed geholpen is door VvAA is uiteraard mooi, maar feit is wel dat concurrenten claimen hetzelfde te kunnen tegen een lagere premie en dat de premie bij VvAA onlangs is verhoogd. Volgens Van Gelderen is het voor zorgprofessionals belangrijk zich te realiseren dat lagere premies altijd moeten worden terugverdiend en dat goedkoop ook duurkoop kan worden. “Ik begrijp heel goed dat onze leden kritisch kijken naar de kosten van hun verzekeringen”, zegt hij. “Maar partijen die een lager tarief rekenen,

compenseren verliezen op medische aansprakelijkheidsverzekeringen met de winsten op aansprakelijkheidsverzekeringen uit andere sectoren. Daarvan kun je als verzekerde zeggen: ‘Nou en? Ik wil gewoon de laagste prijs.’ Maar als de winst uit andere verzekeringen terugloopt of wegvalt, zal de premie voor de medische beroepsaansprakelijkheidsverzekering onherroepelijk omhooggaan. In het uiterste scenario zal die concurrerende aanbieder er zelfs voor kiezen om de medische beroepsaansprakelijkheidsverzekering uit het assortiment te halen.”

De vraag blijft natuurlijk hoe erg dat is voor de individuele verzekerde, aangezien die op dat moment altijd nog kan overstappen naar VvAA of een andere verzekeraar. Volgens Van Gelderen is dat minder lucratief dan het lijkt, vanwege de in- en uitlooprisicopremie. Die moet bij elke overstap betaald worden omdat er nog claims uit het verleden kunnen opduiken. Overstappen loont dus niet altijd en het is de moeite waard zich dat te realiseren als een overstap overwogen wordt.

Claimcultuur

Een belangrijke ontwikkeling die van invloed is op de hoogte van de premies, is die van de mondiger wordende patiënt die steeds vaker claimt als het gaat om (vermeend) medisch disfunctioneren. Het is volgens Van Gelderen belangrijk dat de verzekerde zorgprofessional zich realiseert dat die ontwikkeling óók gaande is in de Nederlandse situatie, waarin het afhandelen van aansprakelijkheidsscha-

Ebbo van Gelderen

des nu meestal nog in onderling overleg tussen patiënt en verzekeraar verloopt. In veel andere landen is het gebruikelijker om bij schade direct over te gaan tot procederen, de zogenaamde claimcultuur. Schadevergoedingen liggen in deze landen vaak aanzienlijk hoger, doordat voor smartegeld, verlies van arbeidsvermogen en juridische kosten hogere bedragen worden vergoed. Daardoor zijn premies voor verzekeringen in het buitenland aanmerkelijk hoger dan hier. Niettemin gaan de tarieven voor medische beroepsaansprakelijkheid ook in Nederland omhoog. Van Gelderen: “We zien langzaam maar zeker een verschuiving naar de

in het buitenland al bekende claimcultuur. Die is nog niet op een vergelijkbaar niveau en de verwachting is ook niet dat die daar helemaal komt, maar er is duidelijk een beweging gaande die van invloed is op de hoogte van de claims en daarmee op de hoogte van de premies.”

Solidariteit

De primaire doelstelling van VvAA is om risico's waaraan leden dagelijks worden blootgesteld, zorgvuldig af te dekken tegen een faire prijs, meldt Van Gelderen desgevraagd. “We hebben de meeste ervaring en een uitstekende dekking”, zegt hij. “En anders dan een gemiddeld com-

mercieel bedrijf zijn wij een ledenorganisatie die handelt vanuit de solidariteitsgedachte dat we gezamenlijk de risico's dragen van onze collega's. Dat deden wij de afgelopen decennia, dat doen wij vandaag en dat zullen we blijven doen. Zelfs in de huidige moeilijke tijd gaat het overigens niet om veel geld. Een huisarts betaalt voor zijn beroepsaansprakelijkheidsverzekering bij VvAA een jaarpremie van ongeveer 300 euro bruto. Netto komt de premie in de meeste gevallen uit op zo'n 150 euro. Wij weten dat er verzekeraars in de markt zijn die daar iets onder zitten. Zij hebben echter een andere achtergrond en zijn niet gespecialiseerd; de keuze is aan de zorgprofessional.”

Hogere of lagere premies; VvAA is elke dag bezig met het afwikkelen van claims in de gezondheidszorg, meldt Van Gelderen nog maar eens. “Wij kennen de emoties die een zorgprofessional ervaart op het moment dat deze een klacht tegen zich ingediend ziet worden”, vertelt hij. “Beroepsaansprakelijkheid draait niet alleen om euro's, maar ook om het menselijke aspect van een zorgprofessional die zich in zijn eer en professionaliteit aangetast voelt. Ook op dat gebied kunnen we bijstand verlenen, naast de gespecialiseerde juridische bijstand die we natuurlijk ook in huis hebben.”

Goed om te weten. Zeker nu minister Schippers het tuchtrecht wil aanscherpen door de mogelijkheid te introduceren artsen te schorsen op het moment dat er een klacht is ingediend. “Realiseer je wat dat betekent voor een arts die naar eer en geweten heeft gehandeld, maar die nog voordat er een uitspraak ligt al gekapiteld wordt”, zegt Van Gelderen. “Dat hakt er ongelooflijk in. En met de verschuiving van meer zorg van de tweede naar de eerste lijn en de schaalvergroting binnen diezelfde eerste lijn wordt ons zorgstelsel steeds complexer, wat de risico's nog verder vergroot. Dit gegeven en het gegeven van de oprukkende claimcultuur staan in het bewustzijn van al onze medewerkers gebeiteld doordat wij al zolang verweven zijn met zorgprofessionals. En juist dat laatste levert de toegevoegde waarde.”

Voor vragen neemt u contact op met VvAA via 030 247 47 89 of ledenservice@vvaan.nl.